

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2025

LIMPOPO

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepeenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA**VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	(Hy praat van ...) <ul style="list-style-type: none"> die stalle (waar hy werk). Wilma se plaas/die (perde)plaas/perdeskool/ryskool. Silwerkloof Stalle. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.1.2	<ul style="list-style-type: none"> Hy moet sy gemeenskapsdiens voltooi/klaarmaak/doen. Die magistraat het gesê hy moet honderd uur daar werk. Hy het nog net een uur van sy straf uitgedien. Hy het nog nie die 3 maande/100 uur (gemeenskapsdiens) klaargemaak nie. Hy is gevonnissen vir dieremishandeling/sy wrede daad teenoor diere. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.1.3	Wilma/Mev. Botes	1
1.1.4	<ul style="list-style-type: none"> Wilma het gesê hy moet sy selfoon bêre, maar hy het nie geluister nie. Lucky was ongehoorsaam. Lucky wou nie sy selfoon bêre nie. Lucky het nie sy werk gedoen nie (want hy was besig met sy selfoon). Die gelui van die selfoon het die perde laat skrik. Hy is nie toegelaat om die selfoon te gebruik nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.2.1	wil nie daar wees nie	1
1.2.2	spot hy net	1
1.3	ryk	1
1.4	C/skrikkerig	1
1.5	<ul style="list-style-type: none"> Lucky het klein katjies doodgemaak. Lucky het by Wilma begin werk. Lucky het vir Lady Jane se runnik geskrik en weggehardloop. Lucky het by die hek vir sy prokureur gewag. <i>(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
1.6.1	D/Lucky wou nie doen wat Wilma vir hom sê om te doen nie.	1
1.6.2	E/Wilma wou hê Lucky moes verstaan dat hy die verkeerde idee het van die mense wat by haar kom perdry.	1
1.6.3	A/Lucky het gedink dis verkeerd van Binki om haar ma op haar naam te noem.	1
1.6.4	C/Wilma was kwaad vir Lucky omdat hy homself jammer kry.	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Lucky moes leer om met diere te werk/verantwoordelik teenoor diere te wees/diere respekteer/versorg. Dit was 'n goeie manier om sy straf uit te dien./Dit was beter as om in die hospitaal of lykshuis te werk. Dit het hom die hele tyd besig gehou/was harde werk/het hom geleer om handewerk te doen. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Lucky het direk teen Wilma se opdrag gegaan/nie gedoen wat Wilma gesê het hy moes doen nie/was ongehoorsaam. Dit sou Lucky se wanidee oor die perdeplaas reggestel het/gewys het wat Wilma regtig op die perdeplaas doen. Dit sou vir Lucky gewys het dat hy nie die enigste een is wat swaarkry in die lewe nie. Lucky kon iets nuuts leer. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.9	<p>Binki ...</p> <ul style="list-style-type: none"> het nie geweet wat om te doen nie. was bang Wilma word kwaad vir Lucky. het nie van konfrontasie gehou nie. het net gedoen wat Wilma haar gevra het om te doen. het nie Lucky se woede/spot verdien nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.10	<ul style="list-style-type: none"> Dit is verkeerd om dinge van mense te dink/sê as jy nie die feite ken nie. Dit is onregverdig om te dink dat alle wit mense ryk is/dieselfde dinge doen. Nie alle ryk mense se lewe is maklik/perfek nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.11	'n metafoor	1
1.12.1	positief	1
1.12.2	was nie meer so stout nie <i>(Antwoord op Vraag 1.12.1 moet korrek wees om die punt by Vraag 1.12.2 te verdien)</i>	1
1.13	D/hy glad nie weet waarvan Wilma praat nie.	1
1.14	<ul style="list-style-type: none"> Sy ma het hom so geleer/geleer om grootmense te respekteer. Lucky gee nou om wat Wilma van hom dink. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.15.1	Grace	1
1.15.2	gedrink <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.15.3	vat/raak	1
1.15.4	hondjie/hond/Dukie	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.16	<ul style="list-style-type: none"> Die ryk mense het sy ma baie min betaal. Die ryk mense het meer geld vir een kat gekry as wat hulle Lucky se ma in twee maande betaal. Ryk mense gee meer om vir diere as mense. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.17.1	C/Lucky moes gemeenskapsdiens by die perdeplaas doen.	1
1.17.2	A/Kaizer het nie toegelaat dat Lucky hom slaan nie.	1
1.17.3	E/Kaizer het vir Lucky gewys dat hy verstaan en hom vergewe.	1
1.17.4	D/Lucky het besef dat ander mense ook seerkry.	1
1.18	Binki het besluit ... <ul style="list-style-type: none"> om Sabrina nou "Ma" te noem. dat haar ma haar nie meer naweke hoef te kom haal nie. (Of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
1.19	Lucky se ma het ... <ul style="list-style-type: none"> tyd gehad vir hom. hard gewerk om hom te kan versorg. vir hom kos gemaak. vir hom goeie maniere geleer. hom baie lief gehad/baie vir hom omgegee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.20	Binki ... <ul style="list-style-type: none"> was skaam vir haar letsels. het nie selfvertroue gehad nie. kom uit 'n gebroke gesin. se ma het haar afgeskeep/vir haar gegril. het ander mense nie vertrou nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.21	Die skrywer laat Lucky ... <ul style="list-style-type: none"> vloek/kru taal/lelike woorde/skelwoorde gebruik. gedurig kla. rebels optree. Wilma uitdaag. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.22	<ul style="list-style-type: none"> In die slot lees ons dat die perde se krag gehelp het om Lucky en Binki se lewens te verbeter/positief te verander. Die perde (se krag) het die mense gehelp om mekaar te aanvaar en te verstaan. Die krag van die perde het mense genees. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

TOTAAL AFDELING A:	40
---------------------------	-----------

AFDELING B: KORTVERHALE**VRAAG 2: BLADSAK – Lucas Malan****VERHAAL A: "DIE STEM VAN 'N KIND" – Pieter Pieterse**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	Mokgadi	1
2.1.2	<ul style="list-style-type: none"> (By) Kubu Langs/by die rivier/Zambezi (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.1.3	<ul style="list-style-type: none"> Die kinders het die ou man gereeld geterg/gespot. Die ou man was gewoon aan die kinders se geterg. Die ou man het geweet die kinders is maar net stout/dis net kinders. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.1.4	Die een wat die geheime oopmaak (Of soortgelyk)	1
2.2	D/die kinders wóú slaan omdat hulle iets verkeerd gedoen het.	1
2.3	groot	1
2.4.1	nog vir 'n rukkie	1
2.4.2	ongelukkig	1
2.5.1	C/Die mense het oor Molaeledi se boodskappe gewonder.	1
2.5.2	A/Die ander mense het nie gedink dat Morobula se plan sou werk nie.	1
2.5.3	D/Morobula het vas geglo dat sy plan sou werk.	1
2.5.4	B/Die kinders was stout en het Morobula geterg.	1
2.6	<ul style="list-style-type: none"> Teen die aand het Molaeledi die laaste boodskap vir die dag gestuur. Die kinders het Morobula weer gekoggel. Molaeledi het die kinders met 'n stok geslaan. Molaeledi het vir Morobula gaan sê dat hy saam op die boot wil gaan. (Die kandidaat kry 'n punt vir elke gebeurte wat op die korrekte plek is.) 	1 1 1 1
2.7	<ul style="list-style-type: none"> Hy het geweet hy help die mense/beteken iets as hy vir mense boodskappe bring. Hy het geweet sy stem word ver gehoor. Sy stem was suiwer en duidelik. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.8	<ul style="list-style-type: none"> • Morobula is oud. • Die kinders behoort respek teenoor iemand soveel ouer as hulle te betoon. • 'n Mens lag nie vir iemand anders se drome/planne vir hulle toekoms nie. • Die kinders se ouers het hulle soms met takke verwilder, maar die kinders het nie geluister nie/voortgegaan om dit te doen. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.9.	<p>Morobula leer vir my om ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • my eie drome/hart te volg (al stem ander nie saam met my nie). • aan te hou werk aan my drome/dit waarin ek self glo. • my nie aan ander mense se geterg/opmerkings/negatiwiteit te steur nie. • te glo dat ek sal slaag. • my eie planne vir my toekoms te maak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.10	<p>In die slot lees ons dat Molaeledi ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • aanvaar dat sy lewe gaan verander. • besef hy het grootgeword en dit kan nie verander nie. • deel wil wees van Morobula se droom. • nie meer soos 'n kind optree nie. • nuwe planne vir sy lewe maak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VERHAAL B: "KONING LEEU SE GESKENKE" – Pieter W Grobbelaar

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11	<ul style="list-style-type: none"> • Leeu het hulle genooi. • Leeu is die koning. • As die koning jou nooi, is dit wet. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.12	<p>Die diere/Hulle het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • gedans. • gesing. • geëet. • gedrink. • geskenke gekry. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
2.13	personifikasie	1
2.14	C/die eerste wil wees om iets te kry.	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.15.1	opeet/eet/vreet	1
2.15.2	Koedoe	1
2.15.3	neus/slurp	1
2.15.4	potblou kop/bloukop	1
2.16.1	E/Sy een horing is groter as die ander een.	1
2.16.2	C/Hy kon nie meer sê hoe hy voel nie.	1
2.16.3	A/Hasie en Esel het geen keuse gehad nie.	1
2.16.4	D/Hy het sy bene verloor.	1
2.17	(Boerbok se vrou het) 'n baard gekry. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.18.1	hartseer	1
2.18.2	ongelukkig	1
2.19	<ul style="list-style-type: none"> Koning Leeu het hulle voorgetrek. Dit is nie reg dat hulle meer klere as die ander diere gekry het nie/groter geskenke as die ander diere gekry het nie. Die ander diere moes vat wat die koning vir hulle gegee het/kon nie hulle geskenke kies nie. Hulle het later die klere weggegee/een pak klere was genoeg. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.20	<ul style="list-style-type: none"> Skilpad was (soos altyd) te stadig om betyds by die partytjie uit te kom. Skilpad het niks verkeerd gedoen nie. As Krokodil nie vir Skilpad gehelp het nie, sou Skilpad glad nie 'n geskenk gekry het nie/niks gekry het nie. Skilpad sou nie 'n dop gehad het nie/kaal gewees het. Skilpad sou geen beskerming gehad het nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.21	<p>Ek is vies, want Muishond het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> nie vrou Leeu se eiendom gerespekteer nie. in vrou Leeu se goed gekrap (sonder om te vra). vrou Leeu se goed gebruik (sonder om te vra). nie sy beurt afgewag om 'n geskenk te kry nie. aardig/sleg geruik. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.22	<p>Die skrywer ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertel dat die diere na die koning se partytjie toe moes gaan omdat dit wet is. • beskryf sekere diere se reaksie op 'n manier dat ek kan agterkom dat die diere nie wou kla/terugpraat/sê hulle is ontevrede nie. • noem dat die bokvrouens glad nie partytjie toe gegaan het nie (want hulle was bang hulle word opgeëet). • sê dat Dassie en Mol hulle sterte (skelmpies) begrawe het/nie wou sê dat hulle nie hul geskenke wou hê nie. • noem dat Hasie en Esel gevoel het hulle moet maar dankie sê vir hulle ore (al het hulle geen keuse daarin gehad nie). • sê dat die diere stilletjies vir Boerbok se vrou se baard gelag het. • sê Wolf het die lag gevat/Jakkals het die tjank gevat omdat koning Leeu gesê het dat daar niks mag oorbly nie. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1

TOTAAL AFDELING B:	40
GROOTTOTAAL:	40